

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „БИЗНЕС, ИНВЕСТИЦИИ, НЕДВИЖИМИ ИМОТИ“

Приета от ФС протокол № 11/ 25.04.2024 г.

Приета от КС протокол № 11/ 16.04.2024 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И ИНВЕСТИЦИОННИ ОБЕКТИ“

ЗА СПЕЦ: „Бизнес икономика“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	195	-

Изготвили програмата:

1.
(проф. д-р Стоян Стоянов)

2.
(доц. д-р Тодор Райчев)

3.
(гл. ас. д-р Ваня Антонова)

Ръководител катедра:
„Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“ (доц. д-р Тодор Райчев)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Предприемачество и инвестиционни обекти“ е хибридна специална дисциплина, предназначена за студентите от специалност „Бизнес икономика“, ОКС „бакалавър“. Дисциплината разглежда същността и специфичните особености на предприемачеството при реализация на инвестиционни обекти, познаването на които е необходимо условие за осъществяване предприемаческа дейност, ефективно управление на предприемачески бизнес и възможност за активно участие на пазара.

Основна цел на дисциплината е да подпомогне студентите при усвояването на специфични знания и разбирания в областта на предприемачеството при реализация на инвестиционни обекти. В курса са разгледани различни теоретични концепции в областта на предприемачеството, представен е българският принос в теорията на предприемачеството, класифицирани са източниците за нововъведения, обърнато е внимание на атрактивните и иновативни бизнес форми за осъществяване на предприемаческа дейност, на видовете предприемачески риск, на основните етапи на предприемаческия процес и др.

В резултат на придобитите знания, очакваните резултати от обучението по дисциплината са за формиране на умения и тяхното комплексно прилагане (на придобитите знания и умения) за: правилно оценяване на предприемаческите възможности и съпътстващи рискове при реализацията на инвестиционни обекти; идентифициране на факторите за успех и провал в предприемаческата дейност; разработване и реализиране на предприемачески планове и стратегии; открояване на главните елементи на предприемаческото поведение и култура. Най-важното, което младите специалисти следва да възприемат е, че предприемачът е фигура, притежаваща солидни теоретични познания, много добри практически умения, склонност към поемане на риск, нравственост и чувствителност при използване на различни предприемачески възможности, ситуации и ресурси. Това би могло да стане след обстойно запознаване с особеностите и спецификата на предприемачеството, което тази дисциплина предлага.

Посредством решаване на практически казуси, работа по проекти и провеждане на проучвания по дисциплината, студентите придобиват способност за разширяване на знанията и формиране на нови умения в областта на предприемачеството при реализацията на инвестиционни обекти.

Дисциплината „Предприемачество и инвестиционни обекти“ има интердисциплинарен характер, съчетавайки и надграждайки знания и разбирания от предметните области на икономиката, стопанската история, правото, строителното предприемачество, мениджмънта, маркетинга, приложната математика, управлението на риска, управлението на инвестициите в реални активи, в т.ч. инвестиционен анализ и оценка на предприемачески бизнес.

Дисциплината „Предприемачество и инвестиционни обекти“ съдейства за формиране на следните ключови компетентности за учене през целия живот, съгласно Препоръка на Съвета на Европейския съюз (ЕС) от 22 май 2018 г.:

- предприемаческа компетентност – група 7. Способност за действие в съответствие с благоприятни възможности и идеи, основавайки се на творчество, критично мислене, способност за решаване на проблеми, инициативност, постоянство и умение за работа в сътрудничество с цел планиране и управление на проекти с културна, социална или финансова стойност; способност за вземане на финансови решения, свързани с разходи и стойност; способност за ефективна комуникация и договаряне, за справяне с несигурността, неяснотата и риска като част от вземането на информирани решения; инициативност, действеност, активност, решителност и постоянство в постигането на целите; поемане на отговорност и прилагане на етични подходи в дейността и бизнеса;

▪ *математическа компетентност – група 3. Способност за развиване и прилагане на математическо, аналитично мислене с цел решаване на различни проблеми; способност за използване на математически начини на мислене и представяне (формули, модели, концепции, графики и диаграми); за прилагане на основни математически принципи и действия; за проследяване и оценяване на поредица от аргументи; за използване на подходящи помощни средства, включително статистически данни и графики;*

▪ *личностна компетентност – група 5. Способност за ефективно управление на време и информация, конструктивна работа с други хора, запазване на устойчивост; справяне с несигурността, сложността и стреса; критично мислене и вземане на решения; способност за работа както в сътрудничество, така и самостоятелно.*

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема първа ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО		3	1	
1.1	Класически предприемачески теории			
1.2	Съвременни теории и концепции за предприемачеството			
Тема втора РАЗВИТИЕ И РЕГУЛИРАНЕ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО В БЪЛГАРИЯ		3	1	
2.1	Основни периоди в развитието на предприемачеството в България			
2.2	Приносът на предприемачеството за развитието на българската индустрия			
2.3	Държавна политика и регулиране на предприемачеството в България			
Тема трета ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И НОВАТОРСТВО		3	2	
3.1	Нововъведението като инструмент на предприемачеството			
3.2	Източници за нововъведения			
Тема четвърта ОТЛИЧИТЕЛНИ БЕЛЕЗИ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСКАТА ОРГАНИЗАЦИЯ		3	2	
4.1	Предприемаческа организация			
4.2	Организационни форми за предприемаческа дейност			
4.3	Предприемаческо поведение			
4.4	Системният анализ на стоковия портфейл			
4.5	Организация на източниците за инвестиране			
Тема пета УСЛОВИЯ ЗА СЪЩЕСТВУВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО		3	2	
5.1	Външни за предприемаческата организация условия, способстващи за нейното развитие			
5.2	Условия, формиращи вътрешния потенциал на предприемаческата организация			
Тема шеста ОСНОВНИ ЕТАПИ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИЯ ПРОЦЕС		4	3	
6.1	Същност и особености на предприемаческия процес			

6.2	Вземане на решение за започване на собствен бизнес			
6.3	Генериране и подбор на идеи за нов продукт			
6.4	Разработване на предприемачески план			
6.5	Разработване на новия продукт			
6.6	Организация и управление на предприемаческия процес по внедряване в производството и въвеждане на пазара на новия продукт			
Тема седма ЕТАПИ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИЯ ПРОЦЕС ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ОБЕКТИ		6	4	
7.1	Етапи на предприемаческата дейност в периода на проучване и проектиране за реализиране на инвестиционен обект			
7.2	Етапи на предприемаческата дейност при изпълнението и въвеждането в експлоатация на инвестиционния обект			
7.3	Особености в практиката на предприемача при реализирането на инвестиционния обект – видове договори и технология на сделката			
Тема осма ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИ РИСК ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ОБЕКТИ		2	2	
8.1	Същност и причини за предприемачески риск			
8.2	Видове предприемачески рискове			
8.3	Фактори, влияещи на равнището на предприемаческия риск			
8.4	Баланс на рисковете и печалбите			
Тема девета ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИ АНАЛИЗИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ОБЕКТИ		2	2	
9.1	Видове анализи			
9.2	Предприемачески методи за анализ при реализация на инвестиционни обекти			
Тема десета ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА ФАКТОРИТЕ ЗА УСПЕХ И ПРОВАЛ В ПРЕДПРИЕМАЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ		2	2	
10.1	Фактори за постигане на успех в предприемачеството			
10.2	Практика на успешния лидер			
10.3	Фактори, които предизвикват провал в дейността на предприемача			
Тема единадесета ФОРМИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСКА ДЕЙНОСТ		3	2	
11.1	Традиционни форми за осъществяване на предприемаческа дейност			
11.2	Атрактивни и иновативни форми за предприемаческа дейност			
Тема дванадесета СЪЩНОСТ И ВИДОВЕ ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИ СТРАТЕГИИ		3	2	
12.1	Същност и обхват на предприемаческите стратегии			
12.2	Видове предприемачески стратегии			
Тема тринадесета РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСКА СТРАТЕГИЯ С РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОНЕН ОБЕКТ		3	2	
13.1	Организация на дейността по разработване на предприемаческа стратегия			
13.2	Етапност на процеса по разработване на предприемаческа стратегия			

13.3	Стратегически анализ на дейността на фирмата			
13.4	Целеполагане в предприемаческото предприятие			
Тема четиринадесета РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСКА СТРАТЕГИЯ		3	2	
14.1	Стратегически планове и програми			
14.2	Основни моменти при разработването на предприемачески бизнес план с реализиране на инвестиционен обект			
14.3	Стратегическо изпълнение			
14.4	Стратегически контрол			
Тема петнадесета КУЛТУРА НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО		2	1	
15.1	Обхват на въпроса за предприемаческата култура			
15.2	Изисквания за предприемаческа култура			
15.3	Предприемаческа етика и етикет			
Общо:		45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест (с отворени, затворени или смесени въпроси)	1	30
1.2.	Курсов проект с практическа насоченост (разработване на предприемачески бизнес план)	1	80
1.3.	Доклад върху практически казус / проведено проучване	2	25
Общо за семестриалното оценяване:		4	135
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест с отворени, затворени или смесени въпроси)	1	60
Общо за сесийното оценяване:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		5	195

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Предприемачество и инвестиционни обекти“, публикувани в платформата за електронно и дистанционно обучение на ИУ – Варна.
2. Добрев, Д. и др. Въведение в предприемачеството. Електронен учебник. Варна: Наука и икономика, 2019.
3. Коев, Й. и колектив. Предприемачество и МСП. Варна: Наука и икономика, 2014.
4. Коев, Й. Кратък курс по предприемачество. Варна: СТЕНО, 2016.
5. Стоянов, С. Строително предприемачество. Варна: Наука и икономика, 2012.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Близнаков, П. Културата като „съединителна тъкан“ между строителното предприемачество и недвижимата собственост. Известия. Варна: Наука и икономика, 2013, с. 45-53.
2. Вазов, Р. Предприемачество, иновации и мениджмънт. София: Св. Григорий Богослов, 2019.
3. Дракър, П. Иновации и предприемачество. София: Класика и Стил, 2002.
4. Кирилов, К. Стартъп в BG. София: Elestra, 2020.
5. Коев, Й. Въведение в предприемачеството. Варна: Наука и икономика, 2013.
6. Макни, В. Скритото предприемачество. Варна: Наука и икономика, 2015.
7. Маринов, Г., М. Велев, О. Гераскова. Икономика и конкурентоспособност на предприемаческата дейност. София: Институт по мениджмънт и предприемачество, 2009.
8. Стоянов, С. Развитие на строителното предприемачество в България. Варна: Наука и икономика, 2012.
9. Тодоров, К. Бизнес предприемачество. София: БАРМП, 2011.
10. Трайков, Х. Търговско предприемачество. Варна: Наука и икономика, 2007.
11. Турлакова, Т. Аграрно предприемачество. Варна: Наука и икономика, 2013.
12. Хаджичонева, Ю. Предприемачество, иновации и изкуствен интелект в България – динамика и управление. София: УНСС, 2022.
13. Воробьев, С., К. Балдин. Управление рисками в предпринимательстве. 4-е изд. испр. Москва: Дашков и К, 2013.
14. Грибов, В. Финансовая среда предпринимательства и предпринимательские риски. Москва: КНОРУС, 2017.
15. Резник, С., И. Глухова, А. Черницов. Основы предпринимательской деятельности. Учебник. Москва: Инфра-М, 2015.
16. Рубин, Ю. Основы предпринимательства. Москва: Синергия, 2016.
17. Юденко, М. Современные методы организации предпринимательской деятельности в строительстве. Учебник. Москва: Инфра-М, 2016.
18. Barringer, B., R. Ireland. Entrepreneurship: Successfully Launching New Ventures. 5th ed., global ed. Harlow: Pearson, 2016.
19. Byrne, J. World Changers: 25 Entrepreneurs Who Changed Business as We Knew it. New York: Penguin, 2011.
20. Minniti, M. The Dynamics of Entrepreneurship. Oxford: Oxford Univ. Press, 2013.
21. Ries, E. The Lean Startup: How Today's Entrepreneurs Use Continuous Innovation to Create Radically Successful Businesses. New York: Crown Business, 2011.
22. Valerio A., B. Parton, A. Robb. Entrepreneurship Education and Training Programs around the World. Dimensions for Success. The World Bank, Washington, D.C., 2014.